

Рекуненко Тетяна Олександрівна,

кандидат юридичних наук, доцент,

начальник відділу забезпечення якості освіти

(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7668-0581>

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У ГАЛУЗІ ФІНАНСІВ

У статті авторкою розглядається поняття та наводиться класифікація адміністративних правопорушень у галузі фінансів. Відзначено, що такі правопорушення є протиправним, винним діянням (дією або бездіяльністю), що посягає на суспільні відносини, які виникають між державою, фізичними та юридичними особами у процесі здійснення ними фінансово-економічної, фінансово-кредитної та іншої, пов'язаною із фінансами, діяльності, за вчинення якого передбачено настання адміністративної відповідальності. Автор пояснює необхідність виокремлення в окрему главу Особливої частини Кодексу України про адміністративні правопорушення всіх адміністративно-правових норм, що передбачають відповідальність у галузі фінансів, з одночасним формуванням їх підвидової структури.

Ключові слова: поняття, класифікація, правопорушення, галузь фінансів, відповідальність, запобігання.

Постановка проблеми. Сьогодні спостерігається поширення негативних явищ і тенденцій, що впливають на галузь фінансів, завдають шкоди суспільним відносинам і, як наслідок, підривають функціонування державного механізму. Зокрема, йдеться про правопорушення в галузі фінансів. Означувана проблема до цього часу залишається актуальною, що свідчить про її багатоаспектний і складний характер. Особливо це стосується поняття «правопорушення в галузі фінансів», яке до того ж, на відміну від загального терміна «адміністративне правопорушення» (що означає протиправну, винну – умисну або необережну – дію чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, встановлений порядок управління і тягне за собою адміністративну відповідальність), не має чітко визначеного та відповідного законодавчого закріплення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальні питання стосовно наукового розроблення й нормативно-правового закріплення поняття та класифікації адміністративних правопорушень у галузі фінансів, розглядаються в працях таких учених, як Г. С. Буга, Е. О. Дмитренко, С. М. Клімова, Т. А. Кобзева, М. Ф. Криштанович, В. В. Люх, А. С. Нестеренко, В. М. Працюк, О. І. Савицька та інші. Проте, незважаючи на досягнуті результати досліджень, представлені в наукових працях цих учених, багато теоретичних положень адміністративно-правових засад забезпечення фінансової безпеки залишаються дискусійними або недостатньо вивченими.

Формування цілей. Мета статті – надати поняття та систематизувати адміністративні правопорушення в галузі фінансів

Виклад основного матеріалу. В загальному розумінні авторами словника сучасної української мови зазначається, що «правопорушення» – це порушення норм поведінки, встановлених законом чи іншим нор-

мативно-правовим актом [1, с. 1102]. Утім, у науці за спільними та однорідними ознаками прийнято конкретизувати таке поняття.

Правопорушення, за визначенням О. Ф. Скакун, є суспільно небезпечним або суспільно шкідливим протиправним винним діянням (дія чи бездіяльність), яке здійснюється деліктоздатною особою і за яке передбачена юридична відповідальність [2]. Правопорушення – це винне, протиправне, суспільно небезпечне або суспільно шкідливе діяння (дія чи бездіяльність), яке здійснюється деліктоздатним суб'єктом і спричиняє юридичну відповідальність, зазначає О. В. Мінченко [3, с. 225]. Зі свого боку, А. Й. Іванський дійшов висновку, що правопорушення – протиправне, винне діяння, яке здійснюється деліктоздатним суб'єктом (фізичною чи юридичною особою). Воно спрямоване на порушення інтересів особи, держави або суспільства, які охороняються законом, і передбачає юридичну відповідальність за його вчинення [4, с. 133].

З аналізу наведених визначень можна зробити висновок, що суттєвих змістових відмінностей між ними немає. Основна різниця полягає в тому, як саме дослідники трактують правопорушення: одні отождествлюють його з протиправною або неправомірною поведінкою, а інші визначають як протиправне діяння, яке може бути як дією, так і бездіяльністю [5, с. 72–73].

У теорії адміністративного права дійсно існує багато підходів до визначення правопорушень у фінансовій сфері. Це зумовлено багатогранністю фінансових відносин та різними аспектами їх регулювання. Зокрема, дослідники виділяють такі поняття, як «правопорушення у галузі фінансів» (В. О. Іванцов), «правопорушення у сфері фінансів» (Т. А. Кобзева), «правопорушення у сфері публічних фінансів» (О. Д. Головенко та інші), «правопорушення у фінансово-економічній сфері» (І. І. Комарницька), «правопорушення у фінан-

совій сфері» (К. С. Радзівіл, О. С. Заяць) тощо. Як зазначає А. А. Нестеренко, склад правопорушення відображається системою найбільш загальних, типових та істотних ознак окремих різновидів правопорушень. Ця система ознак є необхідною і достатньою для притягнення правопорушника до юридичної відповідальності [6, с. 293]. Кожен із цих термінів акцентує увагу на певних аспектах правопорушень, що стосуються фінансових відносин, і відображає специфіку дослідження автора. Наприклад, «правопорушення у сфері публічних фінансів» зосереджується на порушеннях, пов'язаних із використанням бюджетних коштів чи іншими аспектами управління державними фінансами, тоді як «правопорушення у фінансово-економічній сфері» може охоплювати ширший спектр питань, включно з порушеннями у приватному секторі. Таким чином, розмаїття підходів до визначення цих правопорушень є свідченням складності й багатогранності фінансових відносин, а також необхідності їх детального вивчення для належного правового регулювання та запобігання порушенням [7, с. 144].

Щодо нормативного визначення терміна «фінансові правопорушення», то слід звернути увагу на те, що його визначення було закріплено в ряді підзаконних нормативно-правових актів, які вже втратили чинність. Зокрема, в Інструкції про порядок проведення ревізій і перевірок державною контрольно-ревізійною службою в Україні термін «фінансове правопорушення» розглядався як дія або бездіяльність органів державної влади, місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання всіх форм власності, об'єднань громадян, посадових осіб, громадян України та іноземних громадян, наслідком яких стало невиконання фінансово-правових норм [8]. Проте сьогодні відсутнє нормативне визначення поняття «фінансове правопорушення» в чинному законодавстві [9, с. 55–56].

Фінансове правопорушення можна трактувати у двох аспектах: вузькому та широкому. У вузькому сенсі це суспільно шкідливе, протиправне та недбале діяння суб'єкта, яке порушує встановлений правовими нормами порядок утворення, розподілу та використання публічних коштів. За такі дії передбачена матеріальна відповідальність відповідно до закону. У широкому розумінні фінансове правопорушення охоплює суспільно шкідливі, протиправні та недбалі дії суб'єкта, які порушують законодавчо регламентовані процедури формування, розподілу та використання публічних коштів. За такі правопорушення встановлена фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність [10].

Основою виокремлення фінансового правопорушення як самостійного виду юридичного правопорушення є специфіка фінансових правовідносин, які є об'єктом посягання [11, с. 84; 12, с. 23]. Поняття «правопорушення у фінансово-економічній сфері» є важливим елементом правничої науки, яке дає змогу визначити межі та характер протиправних діянь у цій сфері. Відповідно до визначення І. І. Комарницької, під ним слід розуміти суспільно небезпечне, протиправне, винне діяння деліктоздатного суб'єкта, яке спрямоване на порушення відносин, пов'язаних зі створенням, розподілом і перерозподілом фінансових ресурсів та активів держави. Такі діяння можуть мати вплив на задоволення господарських потреб, виробництво, обмін чи споживання товарів і послуг, а також на реалізацію публічно-правових послуг у фінансово-економічній сфері. Крім того, вони порушують механізми гарантування виконання

державою її фінансово-економічних функцій [13, с. 70]. Натомість Ю. М. Піпко визначає фінансове правопорушення як антисуспільне, протиправне, винне діяння, яке здійснюється особою, що має здатність нести юридичну відповідальність. Таке діяння порушує встановлену законодавством фінансову дисципліну, і за нього передбачено адміністративну або кримінальну відповідальність, а також можливе застосування фінансових санкцій, таких як штрафи чи пеня [7, с. 147].

Фінансове правопорушення можна визначити як протиправне, винне діяння (у формі дії або бездіяльності), яке порушує суспільні відносини, що виникають між державою, фізичними та юридичними особами в процесі реалізації ними фінансово-економічної, фінансово-кредитної чи іншої діяльності, пов'язаної з фінансами. За такі діяння передбачено адміністративну відповідальність.

Відповідне правопорушення наносить шкоду фінансовій системі держави, через що нівелюються права та законні інтереси громадян [11]. На основі аналізу чинної глави 12 КУпАП [14] виявлено необхідність систематизації адміністративної відповідальності у фінансовій сфері. Наразі ця глава охоплює адміністративні правопорушення в торгівлі, громадському харчуванні, сфері послуг, фінансах і підприємницькій діяльності, але не забезпечує чіткої класифікації та виокремлення фінансових правопорушень. Зокрема, увага приділяється лише порушенням податкового та бюджетного законодавства, тоді як правопорушення у сфері надання фінансових послуг залишаються недостатньо врегульованими.

Таким чином, пропонується створити окрему главу або розділ, присвячену адміністративній відповідальності у фінансовій сфері. Це дасть змогу систематизувати відповідні норми та забезпечити їх підвидове формування. Такий підхід сприятиме більш ефективному регулюванню фінансових правовідносин та підвищенню уваги до порушень у сфері надання фінансових послуг.

У зв'язку із чим основні правопорушення в цій галузі нами пропонується класифікувати передусім за сферою регулювання суспільних відносин, а саме:

1. Сфера валютного регулювання:

- порушення правил про валютні операції (ст. 162 КУпАП);

- порушення порядку здійснення валютних операцій (ст. 162¹ КУпАП).

2. Сфера податків, податкового обліку і аудиту:

- порушення порядку ведення податкового обліку, надання аудиторських висновків (ст. 163¹ КУпАП);

- неподання або несвоєчасне подання платіжних документів на перерахування належних до сплати податків та зборів (обов'язкових платежів) (ст. 163² КУпАП);

- невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів (ст. 163³ КУпАП);

- порушення порядку утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб і подання відомостей про виплачені доходи (ст. 163⁴ КУпАП);

- порушення порядку подання декларації про доходи та ведення обліку доходів і витрат (ст. 164¹ КУпАП);

- порушення порядку надання інформації, необхідної для здійснення оцінки фіскальних ризиків, та нежиття заходів у сфері управління фіскальними ризиками (ст. 164¹⁹ КУпАП);

- ненадання аудитором інформації до Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ст. 166²⁶ КУпАП).

3. *Сфера обігу цінних паперів та діяльності на організованих ринках:*

- розміщення цінних паперів без реєстрації їх випуску або порушення порядку здійснення емісії цінних паперів (ст. 163 КУпАП);
- приховування інформації про діяльність емітента (ст. 163⁵ КУпАП);
- ненадання документів, надання яких передбачено законодавством про депозитарну систему України (ст. 163⁶ КУпАП);
- маніпулювання на організованих ринках (ст. 163⁸ КУпАП);
- порушення порядку внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів (ст. 163¹⁰ КУпАП);
- порушення порядку розкриття інформації на ринках капіталу та організованих товарних ринках або в системі накопичувального пенсійного забезпечення (ст. 163¹¹ КУпАП).

4. *Сфера банківських відносин:*

- порушення банківського законодавства, законодавства у сфері державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг, валютного законодавства, законодавства, яке регулює переказ коштів в Україні, нормативно-правових актів Національного банку України або здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (ст. 166⁵ КУпАП);
- протидія тимчасовій адміністрації або ліквідації банку (ст. 166⁷ КУпАП);
- порушення порядку зайняття діяльністю з надання фінансових послуг (ст. 166⁸ КУпАП).

5. *Сфера загальнообов'язкового державного соціального страхування:*

- порушення законодавства про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (ст. 165¹ КУпАП);
- порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття (ст. 165³ КУпАП);
- порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності (ст. 165⁴ КУпАП);
- порушення законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності (ст. 165⁵ КУпАП).

6. *Сфера виконання вексельних зобов'язань:*

- порушення умов видачі векселів (ст. 163¹² КУпАП).

7. *Сфера економіки і фінансової дисципліни:*

- порушення законодавства з фінансових питань (ст. 164-2 КУпАП);
- порушення порядку здійснення операцій з електронними грошима (ст. 163¹⁴ КУпАП);
- порушення порядку проведення готівкових розрахунків та розрахунків з використанням електронних платіжних засобів за товари (послуги) (ст. 163¹⁵ КУпАП);
- порушення порядку оприлюднення фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності (ст. 163¹⁶ КУпАП).

8. *Сфера бюджетного законодавства:*

- порушення бюджетного законодавства (ст. 164¹² КУпАП).

9. *Сфера державних закупівель:*

- порушення законодавства про закупівлі (ст. 164¹⁴ КУпАП).

10. *Сфера господарської діяльності:*

- приховування стійкої фінансової неспроможності (ст. 164¹⁵ КУпАП).

11. *Сфера будівництва житла:*

- порушення законодавства, що регулює фінансові механізми здійснення інвестицій у будівництво житла (ст. 166¹³ КУпАП).

12. *Корупція:*

- порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6 КУпАП) [7].

Адміністративне правопорушення в галузі фінансів характеризується такими загальними ознаками:

1. Дія або бездіяльність – правопорушення може проявлятися як у формі активних дій (наприклад, порушення правил валютних операцій, ст. 162 КУпАП), так і у формі пасивної поведінки (наприклад, недотримання порядку утримання та перерахування податку на доходи фізичних осіб, ст. 1634 КУпАП).

2. Протиправність – діяння визнається адміністративним правопорушенням тільки за умови, що воно передбачене нормами глави 12 Особливої частини розділу II КУпАП.

3. Винність – передбачає наявність у суб'єкта правопорушення певного психічного ставлення до своїх дій або бездіяльності, а також до їх наслідків.

4. Суспільна шкідливість – діяння створює загрозу або завдає шкоди об'єктам посягання, якими є суспільні відносини у фінансовій сфері.

5. Адміністративна караність – передбачає притягнення особи до адміністративної відповідальності, відповідно до санкцій, визначених у нормах глави 12 Особливої частини розділу II КУпАП.

Ці ознаки є ключовими для класифікації діяння як адміністративного правопорушення у фінансовій сфері.

Адміністративні правопорушення в галузі фінансів мають особливі ознаки, які можна класифікувати на основні та факультативні. Основні ознаки є універсальними для всіх правопорушень цього типу й охоплюють:

- специфіку об'єкта посягання, яким виступають суспільні відносини, що виникають у процесі фінансової діяльності;

- діяння, що порушують законодавчі вимоги господарського, фінансового чи податкового права та передбачають відповідальність згідно з нормами глави 12 Особливої частини розділу II КУпАП;

- вчинення правопорушення спеціальним суб'єктом, яким можуть бути посадові особи органів державної влади або місцевого самоврядування.

Факультативні ознаки є характерними лише для окремих видів правопорушень у галузі фінансів, а саме це:

- спосіб вчинення правопорушення;
- час вчинення, наприклад порушення термінів подання фінансової звітності (ст. 164² КУпАП);
- настання шкідливих наслідків, як у випадку приховування фінансової неспроможності (ст. 164¹⁵ КУпАП);
- причинний зв'язок між протиправним діянням та його наслідками.

Основні ознаки є обов'язковими для кваліфікації діяння як адміністративного правопорушення в галузі фінансів, тоді як факультативні ознаки притаманні лише певним видам таких правопорушень.

Таким чином, адміністративні правопорушення в галузі фінансів є серйозною загрозою для економічної стабільності держави. Їхній негативний вплив охоплює широкий спектр аспектів: від підриву фінансової безпеки держави до створення сприятливих умов для тіньової економіки та корупції. Висока латентність таких правопорушень ускладнює їх виявлення та протидію, що потребує посилення заходів контролю,

вдосконалення законодавства й активізації боротьби із цими явищами.

Висновки. Під адміністративними правопорушеннями в галузі фінансів запропоновано розуміти протиправне, винне діяння (дія або бездіяльність), що посягає на суспільні відносини, які виникають між державою, фізичними та юридичними особами в процесі здійснення ними фінансово-економічної, фінансово-кредитної та іншої пов'язаної із фінансами діяльності, за вчинення якого передбачено настання адміністративної відповідальності.

Основні адміністративні правопорушення в галузі фінансів класифіковано за сферами регулювання суспільних відносин, зокрема: 1) валютного регулювання; 2) податків, податкового обліку і аудиту; 3) обігу цінних паперів та діяльності на організованих ринках; 4) банківських відносин; 5) загальнообов'язкового державного соціального страхування; 6) виконання вексельних зобов'язань; 7) економіки і фінансової дисципліни; 8) порушення бюджетного законодавства; 9) державних закупівель; 10) господарської діяльності; 11) будівництва житла.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та CD). Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс) : підручник. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків : Еспада, 2009. 752 с.
3. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомірова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
4. Іванський А. Й. Фінансово-правова відповідальність в сучасній Україні: теоретичне дослідження : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Одеса, 2009. 478 с.
5. Коваленко О. В. Адміністративно-правові засади відповідальності за правопорушення у підприємницькій діяльності : дис. ... д-ра філософ. Суми, 2023. 231 с.
6. Нестеренко А. А. Юридичний склад фінансового правопорушення. *Актуальні проблеми політики*. 2016. Вип. 58. С. 292–304. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8807/Nesterenko%20APP_58-30.pdf?sequence=1.
7. Піпко Ю. М. Поняття фінансового правопорушення: проблематика наукового підходу. *Право і суспільство*. 2023. № 5. С. 142–148.
8. Інструкція про порядок проведення ревізій і перевірок державною контрольно-ревізійною службою в Україні : наказ голови контрольно-ревізійного управління від 03.10.1997 № 121. URL: <http://akon.rada.gov.ua/laws/show/z049797/ed20060322/find?text=%D4%B3%ED%E0%ED%F1%EE%E2%E5+%EF%F0%E0%E2%EE%EF%EE%F0%F3%F8%E5%ED%ED%FF#Text> (втратив чинність).
9. Уртаєва Л. Г. Теоретико-правові засади запобігання фінансовим правопорушенням : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2021. 198 с.
10. Оніщик Ю. В. Проблеми визначення поняття «фінансове правопорушення»: сучасний стан та перспективи розвитку. *Фінансове право*. 2015. № 2 (32). С. 8–11.
11. Бліхар М. М. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері фінансів: *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 10. С. 365–368.
12. Савченко Л. А. Фінансове право : навч. посіб. / Л. А. Савченко, А. В. Цимбалюк, В. К. Шкарупа та ін. Ірпінь : Акад. ДПС України, 2001. 85 с.
13. Комарницька І. І. Профілактика правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права : дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Львів, 2021. 497 с.
14. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/print>.

References

1. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy (2009). [Great Tlumach Dictionary of Current Ukrainian Language] (z dod., dopov. ta SD). uklad. i holov. red. V.T. Busel. Irpin: VTF "Perun" [in Ukrainian].
2. Skakun, O.F. (2009). Teoriia derzhavy i prava [Theory of power and law] (Entsyklopedychnyi kurs): pidruchnyk. Vydannia 2-e, pereroblene i dopovnene. Kharkiv: Espada [in Ukrainian].
3. Teoriia derzhavy ta prava (2017). [The theory of power and law]: navch. posib. Ye. V. Bilozorov, V.P. Vlasenko, O.B. Horova, A.M. Zavalnyi, N.V. Zaiats ta in.; za zah. red. S.D. Husarieva, O.D. Tykhomyrova. Kyiv: NAVS, Osvita Ukrainy [in Ukrainian].
4. Ivanskyi, A.Y. (2009). Finansovo-pravova vidpovidalnist v suchasni Ukraini: teoretychne doslidzhennia [Financial and legal relevance in modern Ukraine: theoretical investigation]. *Doctor's thesis*. Odesa [in Ukrainian].
5. Kovalenko, O.V. (2023). Administratyvno-pravovi zasady vidpovidalnosti za pravoporushennia u pidpriemnytskii diialnosti [Administrative and legal ambushes for offenses in business activities]. *Doctor's thesis*. Sumy [in Ukrainian].
6. Nesterenko, A.A. (2016). Yurydychnyi sklad finansovoho pravoporushennia [Legal warehouse of financial crime]. *Aktualni problemy polityky*, 58, 292–304. Retrieved from: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8807/Nesterenko%20APP_58-30.pdf?sequence=1 [in Ukrainian].
7. Pipko, Yu.M. (2023). Poniattia finansovoho pravoporushennia: problematyka naukovoho pidkhodu [Concept of financial crime: problems of scientific approach]. *Pravo i suspilstvo*, 5, 142–148 [in Ukrainian].
8. Instruktiiia pro poriadok provedennia revizii i perevirok derzhavnoiu kontrolno-reviziinoiu sluzhboiu v Ukraini [Instructions on the procedure for conducting audits and verifications by the state control and audit service in Ukraine]: nakaz holovy kontrolno-reviziinoiu upravlinnia vid 03.10.1997 № 121. Retrieved from: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z049797/ed20060322/find?text=%D4%B3%ED%E0%ED%F1%EE%E2%E5+%EF%F0%E0%E2%EE%EF%EE%F0%F3%F8%E5%ED%ED%FF#Text (vtrata chynnosti) [in Ukrainian].

9. Urtaieva, L.H. (2021). Teoretyko-pravovi zasady zapobihannia finansovym pravoporushenniam [Theoretical and legal ambushes for financial crimes]. *Candidate's thesis*. Zaporizhzhia [in Ukrainian].
10. Onishchuk, Yu.V. (2015). Problemy vyznachennia poniattia "finansove pravoporushennia": suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku [Problems of the definition of "financial law violation": current state and prospects for development]. *Finansove parvo*, 2 (32), 8–11 [in Ukrainian].
11. Blikhar, M.M. (2021). Administratyvna vidpovidalnist za pravoporushennia u sferi finansiv [Administrative liability for offenses in the financial sphere]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*, 10. 365–368 [in Ukrainian].
12. Savchenko, L.A. (2001). Finansove pravo [Financial law]. Navch. posibnyk. L.A. Savchenko, A.V. Tsymbaliuk, V.K. Shkarupa ta in. Irpin: Akad. DPS Ukrainy [in Ukrainian].
13. Komarnytska, I.I. (2021). Profilaktyka pravoporushen u finansovo-ekonomichnii sferi zasobamy administratyvnoho prava [Prevention of crime in the financial and economic sphere through the means of administrative law]. *Doctor's thesis*. Lviv [in Ukrainian].
14. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia [Code of Ukraine on administrative offenses]. Zakon Ukrainy vid 07.12.1984 № 8073-X. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/print> [in Ukrainian].

Rekunenko Tetiana,

PhD in Law, Associate Professor,
Head of the Department of Education Quality Assurance
(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7668-0581>

ADMINISTRATIVE OFFENCES IN THE FINANCIAL INDUSTRY

In the article, the author considers the concept and provides a classification of administrative offenses in the field of finance. Attention is drawn to the fact that the number of offenses in the relevant field poses a serious threat to the sustainable financial security of Ukraine. It is noted that such offenses are an unlawful, guilty act (action or inaction) that encroaches on public relations that arise between the state, individuals and legal entities in the process of their carrying out financial and economic, financial and credit and other finance-related activities for which administrative liability is provided.

The author explains the need to separate into a separate Chapter (section) all administrative and legal norms that provide for liability in the field of finance, with the simultaneous formation of their subspecies structure.

Among the signs of administrative offenses in the field of finance, the following are highlighted: signs that characterize all administrative offenses in the field of finance: the specifics of the object of the offense, which are social relations that arise in the process of carrying out financial activities; acts that are recognized as administrative offenses, liability for which is provided for by the relevant norm of Chapter 12 of the Special Part of Section II of the Code of Administrative Offenses, violate the legislative requirements established by the norms of economic law, financial law, tax law, etc.; are committed by a special subject (officials of state authorities or local self-government bodies); and optional: signs that are inherent only to certain types of administrative offenses in the field of finance: the method of committing an administrative offense in the field of finance; time of commission; occurrence of harmful consequences) causal relationship between the unlawful act and harmful consequences, etc.

It is argued that the main features are a key condition for qualifying an act as an administrative offense in the field of finance in accordance with the norms of the Code of Administrative Offenses, while optional features are characteristic only for certain offenses of this category.

Key words: concept, classification, offense, financial sector, responsibility, prevention.